

BANKOLJUNK OKOSAN! – KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS

2017

1 tanóra

Bankoljunk okosan! - ÓRATERV

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika-életvitel gyakorlat / Osztályfőnöki
Osztály	5-6. osztály

Az óra témája	Bankoljunk okosan! – korszerű pénzkezelés
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• Kézpénz, bankszámla, bankkártya fogalma;• a banki pénzforgalmi tevékenységek megismerése• és előnyei a mindennapi életben.
Az óra didaktikai feladatai	<ul style="list-style-type: none">• Új ismeretek közlése, a meglévő ismeretek aktivizálása,• pozitív hozzáállás a pénzkezelési tevékenységekhez• és ezek beépítése a gyakorlati életbe.

Tantárgyi kapcsolatok	Matematika, Magyar nyelv és irodalom, Osztályfőnöki, Etika
Dátum	2017. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Kulcsszó					
5'	Bevezetés; a képek alapján felismert szavak közös előtagjának kitalálása.	Csoportmunka, egyéni beszámoló.	A szavak kitalálása csoportosan, majd megbeszélés a közös előtagot illetően. Mi a hiányzó szó? Beszámolás.	Képek, papír, toll.	A terem berendezése: 4-5 fős asztalok. Tanári tevékenység: A képeket tartalmazó lapok kiosztása.
2. feladat: Családi pénzügyek					
18'	Képek a hagyományos és korszerű pénzkezelésről.	Csoportmunka, egyéni beszámoló.	Milyen pénzügyi tevékenységet ábrázolnak a képek? Mik lehetnek ezek előnyei, hátrányai? Csoportosítás.	Csoportonként egy-egy különböző kép, a 7 kép nagy méretben a táblára ragasztva vagy kivetítve.	Tanári vagy banki önkéntes tevékenység: Táblára írja a csoportosítást. Kirakja vagy kivetíti a képeket.
3. feladat: Miért és hogyan működik a bankszámla, bankkártya?					
6'	Képek elhelyezése folyamatábrában.	Csoportmunka, egyéni beszámoló, frontális megbeszélés.	Csoportos megbeszélés arról, hogy a kapott kép hol helyezhető el a folyamatban. A kép elhelyezése az ábrában. A folyamat rövid bemutatása a táblánál.	6 db kép véletlenszerűen kiosztva a csoportoknak; a táblára vagy kartonra előre felrajzolva a folyamatábra.	Tanári vagy banki önkéntes tevékenység: A gyerekek segítése, az általuk elmondottak pontosítása.

Bankoljunk okosan! - ÓRATERV

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
4. feladat: Az a titokzatos bankszámla...					
14'	Jónás királyfi bankszámlája.	Frontális. Csoportos.	A tanulók a kezükbe kapott feladatlapon megbeszélik a bankszámlakivonaton szereplő tételeket. Egyenleget számolnak. Csoportonként megbeszélik a kérdésekre adandó válaszokat.	Minden tanuló kap egy feladatlapot, amelyen bankszámlakivonat és különböző tételek, valamint kérdések szerepelnek.	Tanári vagy banki önkéntes tevékenység: Kérdés, magyarázat, rávezetés; a táblán az egyes tételek vezetése.
5. feladat: Melyiket válasszam?					
2'	Bankjegy és bankkártya közti választás.	Egyéni. Frontális.	Választanak a két pénzkezelési forma közül. A készpénzt választók bankjegy-sablont, a többiek bankkártya-sablont kapnak.	Bankjegy- és bankkártya-sablonok.	Tanári vagy banki önkéntes tevékenység: Összegzés, értékelés, sablonok kiosztása.

Bankoljunk okosan! - TANÁRI ÚTMUTATÓ

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem csoportmunkához rendezzük be! A 4-5 fős asztalok és székek legyenek úgy elhelyezve, hogy a diákok tudjanak egymással beszélni, illetve jól lássák a tanárt és a táblát! A csoportbeosztásról előzetesen gondoskodjunk!

Minden asztalon legyen íróeszköz és néhány papírlap!

Ha van lehetőség rá, használható tanári számítógép, projektor.

Szükséges kellékek:

- Az 1. feladathoz (Kulcsszó) csoportonként 1 db lap, ami az 5 képet tartalmazza.
- A 2. feladathoz (Családi pénzügyek) csoportonként 1 db kép (összesen 7 db), tanári döntéstől függően akár képenként felvágva („puzzle”-ként), valamint minden kép nagyban is kirakva a táblára, vagy kivetítve a megbeszélés ideje alatt.
- A 3. feladat (Miért és hogyan működik a bankszámla, bankkártya?) folyamatábrája előre felrajzolva a táblára vagy csomagolópapírra, 6 db kép, gyurmaragasztó vagy mágnes.
- A 4. feladathoz (Az a titokzatos bankszámla...) feladatlap minden tanulónak.
- Az 5. feladathoz (Melyiket válasszam?) bankjegy- és bankkártya-sablonok (tanulónként 1-1 db.).

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világon sokfelé tartanak hasonló órákat.

Ha részt vesz az órán banki önkéntes, üdvözljük, és kérjük fel, mutatkozzon be röviden!

Mondjuk el, hogy az óra témáját az első feladat során nekik kell majd felismerniük!

1. FELADAT: KULCSSZÓ - Tervezett időkeret: 5-7 perc

Képek alapján szavak megfejtése

A tanár minden csoportnak kiosztja a lapot, amin a képek vannak. Elmondja, hogy az első feladat megnevezni, hogy mi látható a képeken. Írják is le a szavakat.

Feladat: Találjatok egy olyan kifejezést, amely az általatok leírt valamennyi szó elé helyezve értelmes összetett szót alkot! Természetesen a pénzügyi világban keresgéljete!

Kapjanak segítséget, ha szükséges – pl. mondassunk szavakat ebben a témában: kamat, betét, pénz...

Ha megvan a megoldás, valaki mondja meg azt, majd olvastassuk fel a szavakat!

Tanári kérdés: Szerintetek mivel foglalkozunk a mai órán? (Bankkal, pénzzel)

Ha szükségesnek látjuk, 1-2 percet beszéljünk a bankról a gyerekekkel. Például: Járt-e már közületek valaki a bankban? Kivel jártál ott? Mivel foglalkoznak a bankban dolgozók? Szerintetek minden embernek lesz dolga élete folyamán a bankkal? Miért? Akinek nincs, hogyan intézi a vásárlásait?

A kérdéseket felteheti a banki önkéntes is, ha részt vesz az órán.

2. FELADAT: CSALÁDI PÉNZÜGYEK - Tervezett időkeret: 16-18 perc

Készpénzes és bankszámlához kötődő pénzkezelés (csoportmunka)

Minden csoport kap egy pénzügyi tevékenységet ábrázoló képet. Összesen 7 kép áll rendelkezésre, ha nincs annyi csoport, egy csoport kaphat több képet is.

Ha az idő úgy engedi, kaphatják pár darabba szétvágva is a képeket, és első feladatként össze is kell illeszteniük a puzzle darabokat.

A képeket közben vetítsük is ki, vagy amíg a csoportok dolgoznak, ragasszuk föl a táblára, hogy a megbeszélésnél majd mindenki mindegyik képet jól láthassa!

Feladat: Beszéljétek meg, mi látható a képen! Meg lehet oldani a képen látható pénzügyi feladatot másként is? (Esteleg még: Milyen előnyei és milyen hátrányai vannak a képen látható megoldásnak?) Mutassátok be a többieknek! Nektek mi a véleményetek róla? (Kb. 2-3 percük van megbeszélni a választásokat. Célszerű minden csoportban szóvivőt választani.)

A képek az alábbiakat ábrázolják:

- postai sárga csekk feladása
- ATM pénzfelvétel
- POS kártyás fizetés (PayPass),
- persely
- készpénzes vásárlás
- kártyás vásárlás
- internetes vásárlás

Hallgassuk meg a szóvivők rövid válaszát, nézzük végig így közösen mind a 7 képet!

Feladat (frontális): Csoportosítsuk a képeket aszerint, hogy közülük melyik ábrázol korszerű, és melyik hagyományos pénzkezelést!

Tanári kérdések (Feltehetőek a szóvivők válaszai után vagy a csoportosítás közben is.): Mi a különbség a PayPass-os és a nem érintőkártyás fizetés között? Mi a PIN-kód? Hogy kerül a pénz a bankkártyára? Ismeritek-e az internetes vásárlást? Mit lehet interneten vásárolni? Mi a véleményetek róla?

A csoportosítás eredményeként a táblára kerüljön fel:

<u>HAGYOMÁNYOS</u>	<u>KORSZERŰ</u>
postai csekk feladása	ATM pénzfelvétel
persely	bankkártyás fizetés
készpénzes vásárlás	bankkártyás PayPass fizetés
	internetes vásárlás

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- segíthet a csoportoknak a kép felismerésében (összeállításában),
- felírhatja a lehetőségeket a táblára.

Átvezető tanári kérdés lehet a következő feladatra: tudjátok-e, hogyan kerül a pénz a bankszámlára?

Bankoljunk okosan! - TANÁRI ÚTMUTATÓ

3. FELADAT: MIÉRT ÉS HOGYAN MŰKÖDIK A BANKSZÁMLA, BANKKÁRTYA?

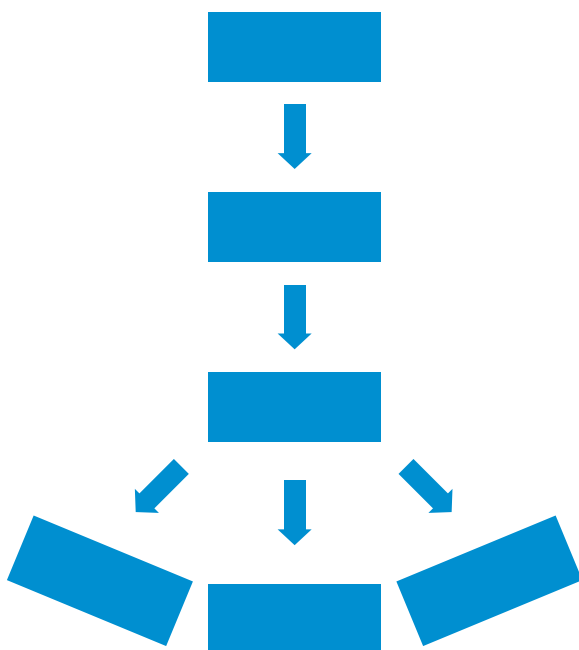
- Tervezett időkeret: **6 perc**

Folyamatábra a pénz körforgásának működéséről (frontális és csoportmunka)

Tanár: Nézzük meg, mi lehet a bank szerepe az életünkben! Hogyan kerülünk, kerülhetünk a bankkal kapcsolatba?

A 6 db képet a tanár a csoportokhoz viszi, és minden szóvivő húz egyet. (Ha kevesebb csoport van, akkor valaki több képet is kaphat.)

Felhívja a figyelmet a táblára (vagy kartonra) rajzolt, alábbi folyamatábrára.

Feladat: Nézzétek meg a képeteket, és találjátok meg a helyét az ábrában! Mi lehet a legelső? A jelentkező kiviszi, és – ha jó – felteszi az első helyre, majd folyamatosan a többi képet is a helyére rakják.

Feladat: Van-e vállalkozó, aki kijönne és összefoglalná a folyamatot? (Ha nincs önként vállalkozó, akkor a tanár vezetésével frontális megbeszélés.)

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- segít a képeket kiosztani,
- segíthet az óra elején folyamatábrát felrajzolni vagy kirakni,
- segíthet a gyerekeknek a feladat megoldásában,
- ha nincs vállalkozó diák, összefoglalja pár szóban a folyamatot.

4. FELADAT: AZ A TITOKZATOS BANKSZÁMLA... - Tervezett időkeret: 13-14 perc

Egyszerűsített bankszámla kivonat tanulmányozása és kitöltése (csoportos és frontális munka)

Minden tanuló kapja a kezébe a feladatlapon Jónás királyfi történetével és bankszámlakivonatával! Ha tudjuk, vetítsük is ki!

Feladat: A történet közös elolvasása után a tanulók válaszoljanak a feladatlapon szereplő kérdésekre! Ha szűkösen állunk az idővel, akkor az a, b, c, d kérdést válaszoltassuk meg minden csoporttal, a többi kérdést pedig osszuk szét a csoportok között, illetve néhány kérdést meghagyhatunk házi feladatnak!

Beszélgük meg frontálisan a válaszokat, az egyes csoportok szóvivőinek meghallgatásával!

A megbeszélés közben, **ha szükséges**, még tisztázhatjuk a következőket:

- Mi fog szerepelni a királyfi áprilisi bankszámláján nyitó egyenlegként? (A márciusi záró egyenleg, azaz 30 000 garas.)
- Mire jó a bankszámlakivonat? (A bankszámlakivonat segít követni, ellenőrizni a pénzmozgásainkat. Készpénzhasználat esetén hasonló listát készíthetünk magunknak pl. háztartási naplóban.)

A banki önkéntes segíthet a csoportoknak a válaszadásban, ha elakadnak, illetve vezetheti, kiegészítheti a megbeszélést.

5. FELADAT: MELYIKET VÁLASSZAM? - Tervezett időkeret: 2-3 perc

Készpénzes vagy bankszámlás (bankkártyás) fizetés választása (egyéni és frontális munka)

Egy padra tegyük ki a készpénz- és bankkártya-sablonokat!

Feladat: Az eddig megbeszéltek után, döntse el mindenki, mit választanának szívesebben, a készpénzes fizetést, vagy a bankszámlát és bankkártyát!

Aki a készpénzt választja egy készpénz-sablont, aki a bankszámlát, az egy bankkártya-sablont kap. Két tanulót vagy a banki önkéntest bízunk meg a kiosztással!

Tanári összegzés: Mindenki emelje magasba az általa választott sablont. Ha jól látható a különbség, akkor nem számoljuk meg, csak elmondjuk az eredményt. Ha nem, akkor egy gyors számolással hirdetjük ki, melyik a több. Ha van elég időnk, összegzést gyerekekkel is mondathatunk.

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- megszámlolhatja, melyik pénzkezelési módot hányan tartották szimpatikusabbnak,
- kioszthatja az ajándékokat, sablonokat.

Végül értékeljük az osztály munkáját, és ha jelen volt az órán, köszönjük meg a banki önkéntesnek a segítséget!

2. FELADAT: CSALÁDI PÉNZÜGYEK

Bankoljunk okosan! - KELLÉKEK, FELADATLAPOK

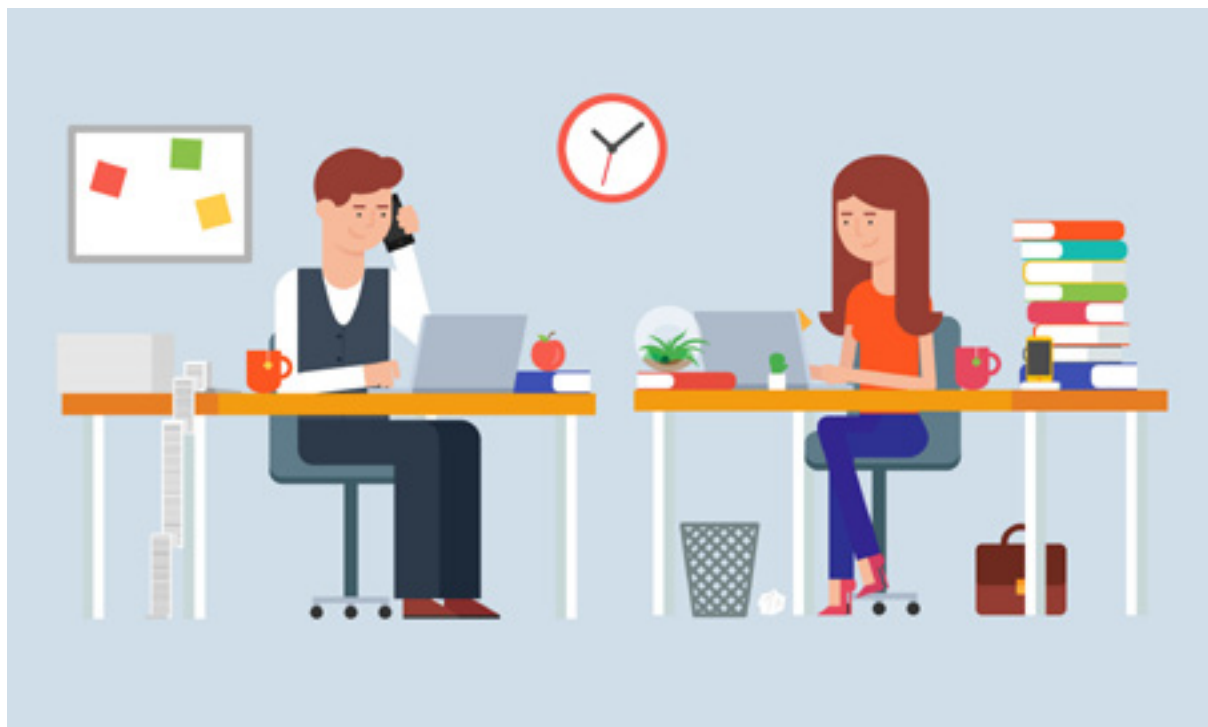

Bankoljunk okosan! - KELLÉKEK, FELADATLAPOK

3. FELADAT: MIÉRT ÉS HOGYAN MŰKÖDIK A BANKSZÁMLA, BANKKÁRTYA?

Bankoljunk okosan! - KELLÉKEK, FELADATLAPOK

4. FELADAT: AZ A TITOKZATOS BANKSZÁMLA

Jeromos király egyszem fia, Jónás királyfi egy napon megunta a nagy semmittevést, és elhatározta, hogy önállóan fog élni. Úgy döntött, elköltözik a palotából a közeli városba. Ott lakik majd egy kis lakásban, és a közeli pékségben vállal munkát. A király megpróbálta lebeszélni Jónást erről, de ő hajthatatlan volt. Az elhatározást tett követte, és egy hónap múlva Jónás már az első fizetésének örülhetett. A Pénzdoboz nevű bankban nyitott bankszámlája első hónapjának egyenlegét láthatjátok az alábbi bankszámlakivonaton.

BANKSZÁMLAKIVONAT

időszak: 2017. március 1 – 31.

Nyitó egyenleg:		0 garas	
HAVI BEVÉTELEK		HAVI KIFIZETÉSEK	
megnevezés	összeg	megnevezés	összeg
fizetés	140 000 G	rezsi	50 000 G
		élelem	40 000 G
		2 db meccs belépő	20 000 G
Záró egyenleg:	 garas	

FELADATOK:

1.) Jelöljétek be a táblázatban, hogy az alábbi tételek bevétel vagy kiadás oldalon jelennek meg a bankszámlakivonaton!

	Ide tegyél X-et, ha BEVÉTEL!	Ide tegyél X-et, ha KIADÁS!
A fizetését a pékség vezetője március 5-én utalta át számára, összege 140 000 garas volt.		
Jónás március 10-én átutalta kis lakása rezsijét, 50 000 garast .		
Egész havi élelme 40 000 garasba került.		
Az évszázad mérkőzésére, a Varázslók és Kuruzslók meccsére is vett jegyet interneten magának és a barátjának, ami 20 000 garas kiadást jelentett.		

2.) Válaszoljatok a következő kérdésekre!

- a) Mennyi Jónás királyfi összes bevétele márciusban? garas
- b) Mennyi Jónás királyfi összes kiadása márciusban? garas
- c) Mennyi pénze marad a királyfinak a hónap végére? garas
- d) Hogy hívják a bankszámlakivonaton ezt az összeget, ami hónap végére marad?
- e) Gondolkodjatok el! Vajon lehet ez a hó végi záró összeg (egyenleg) kisebb, mint nulla? Indokoljátok meg!
- f) Mihez kezdhet Jónás a maradék pénzével? Adjatok egy vagy két ötletet!
.....
- g) Írj B betűt a sor mellé, ha az adott összeg bevétel lenne Jónás királyfi bankszámlakivonatóján, K betűt pedig akkor, ha kiadás!
- 25 000 garas jutalmat kap a pékség vezetőjétől a jó munkájáért.
 - 6 000 garasba kerül a sárkányok elleni lakásbiztosítása.
 - Kézpénzre van szüksége, ezért 10 000 garast vesz fel egy bankautomatából.
 - A bank megszünteti az ingyenes számlavezetést, és 150 garast számol fel egy hónapra díjként.
 - 15 000 garast küldött királyi apja, arra az esetre, ha nem lenne elég a fizetése.
- h) Milyen számlák kifizetése tartozik például a rezsibe? Írjatok kettőt vagy hármat!
.....
- i) Ha nem lenne bankszámlája, hogyan fizethetné ki Jónás a rezsit, a koncertjegyet vagy a többi kiadását?
- j) Mondjatok egy-egy érvet (okot), hogy miért jó, ha van bankszámlája Jónásnak, és mikor járhat jobban, ha nincs bankszámlája, csak készpénze!
- A bankszámlában jó:
 - A készpénzes fizetés jó:

Bankoljunk okosan! - KELLÉKEK, FELADATLAPOK

5. FELADAT: MELYIKET VÁLASSZAM? BANKKÁRTYÁK ELŐLAPJA

Bankoljunk okosan! - KELLÉKEK, FELADATLAPOK

5. FELADAT: MELYIKET VÁLASSZAM? BANKKÁRTYÁK HÁTLAGJA

Bankoljunk okosan! - KELLÉKEK, FELADATLAPOK

5. FELADAT: MELYIKET VÁLASSZAM?

BANKJEGY ELŐOLDALA

5. FELADAT: MELYIKET VÁLASSZAM? BANKJEGY HÁTOLDALA

Bankoljunk okosan! - MEGOLDÁSOK

1. FELADAT: KULCSSZÓ

A képeken: automata, kártya, számla, fiók, jegy

Az a szó, amit mindegyik elé téve értelmes gazdasági kifejezést kapunk: BANK

2. FELADAT: CSALÁDI PÉNZÜGYEK

A lehetséges tanári kérdések megválaszolásához segítség:

- Mi a különbség a PayPass-os és a nem érintőkártyás fizetés között?

A PayPass lényege, hogy csak oda kell érinteni a kártyát vásárláskor a terminálhoz, nem kell belehelyezni. Gyorsabb így a fizetés. 5 000 Ft-ig nem kérnek ilyenkor PIN-kódot, afölött itt is meg kell adni.

- Mi a pin kód?

Négy számjegyből álló titkos kód, ezzel tudjuk igazolni, hogy a saját kártyánkkal fizetünk. A pin kódot titokban kell tartani, hogy más ne férhessen a pénzünkhöz, ne fizethessen a kártyánkkal.

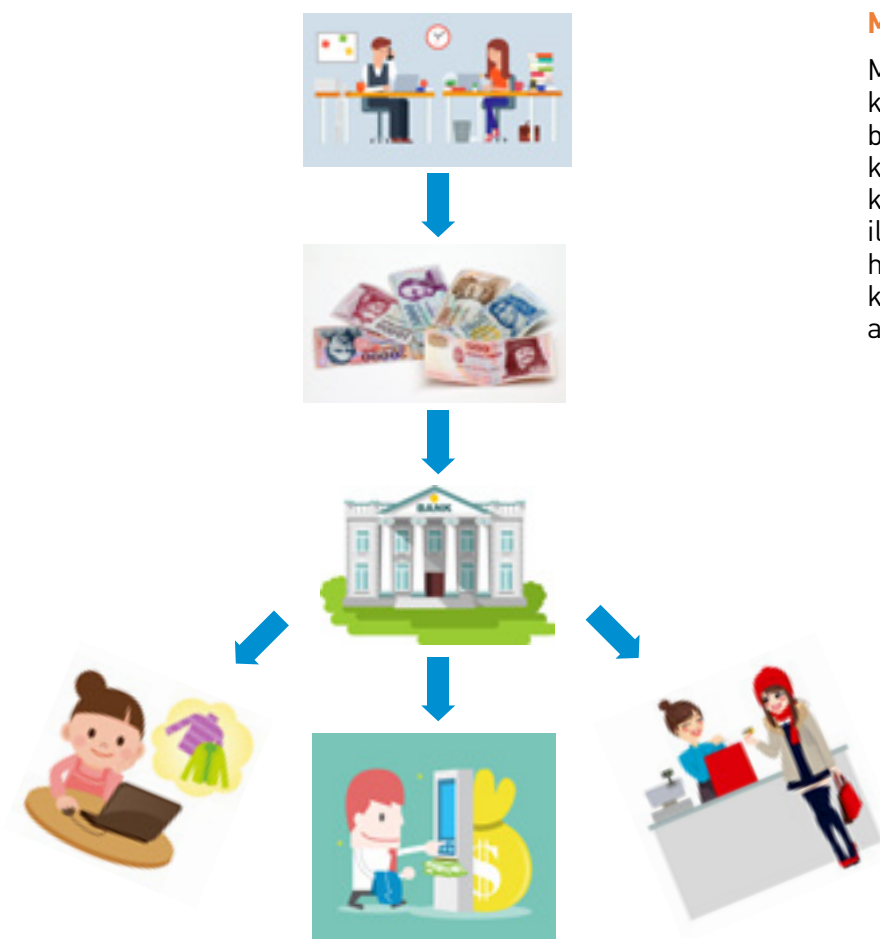
- Hogy kerül a pénz a bankkártyára?

A bankkártya a bankban vezetett számlához tartozik, az azon a számlán lévő pénzt költjük. A számlára úgy kerülhet pénz, ha oda küldik a fizetésünket, vagy befizetünk rá.

- A képek az alábbiakat ábrázolják:
 - postai sárga csekk feladása
 - ATM pénzfelvétel
 - POS kártyás fizetés (PayPass)
 - persely
 - készpénzes vásárlás
 - kártyás vásárlás
 - internetes vásárlás

Bankoljunk okosan! - MEGOLDÁSOK

3. FELADAT: MIÉRT ÉS HOGYAN MŰKÖDIK A BANKSZÁMLA, BANKKÁRTYA?

MAGYARÁZAT:

Munkával (vagy vállalkozással) pénzt keresünk, jövedelemhez jutunk. Ezt bankszámlára kérhetjük, hogy a bank kezelje. Ezután intézhetjük a fizetéseinket, például internetbankon keresztül, illetve vásárolhatunk interneten, fizethetünk a boltban bankkártyával, vagy ha készpénzre van szükségünk, felvehetünk a számlánkról a bankautomatából.

4. FELADAT: AZ A TITOKZATOS BANKSZÁMLA

1.) Jelöljétek be a táblázatban, hogy az alábbi tételek bevétel vagy kiadás oldalon jelennek meg a bankszámlakivonaton!

	Ide tegyél X-et, ha BEVÉTEL!	Ide tegyél X-et, ha KIADÁS!
A fizetését a pékség vezetője március 5- én utalta át számára, összege 140 000 garas volt.	X	
Jónás március 10-én átutalta kis lakása rezsijét, 50 000 garast .		X
Egész havi élelme 40 000 garasba került.		X
Az évszázad mérkőzésére, a Varázslók és Kuruzslók meccsére is vett jegyet interneten magának és a barátjának, ami 20 000 garas kiadást jelentett.		X

Bankoljunk okosan! - MEGOLDÁSOK

2.) Válaszoljatok a következő kérdésekre!

- a) Mennyi Jónás királyfi összes bevétele márciusban? **140 000** garas
- b) Mennyi Jónás királyfi összes kiadása márciusban? **110 000** garas
- c) Mennyi pénze marad a királyfinak a hónap végére? **30 000** garas
- d) Hogy hívják a bankszámlakivonaton ezt az összeget, ami hónap végére marad? **Záró egyenleg**
- e) Gondolkodjatok el! Vajon lehet ez a hó végi záró összeg (egyenleg) kisebb, mint nulla? Indokoljátok meg! **A legtöbb esetben nem, mert a számlára érkező vagy befizetett pénzt költhetjük csak el. (Kivéve, ha kapunk hitelkeretet a banktól, de azt vissza kell fizetni.)**
- f) Mihez kezdhet Jónás a maradék pénzével? Adjatok egy vagy két ötletet!
Gyűjthet például nyaralásra, hintóra stb., vagy küldhet pénzt egy szegényebb rokonának stb.
- g) Írj B betűt a sor mellé, ha az adott összeg bevétel lenne Jónás királyfi bankszámlakivonatóján, K betűt pedig akkor, ha kiadás!
- 25 000 garas jutalmat kap a pékség vezetőjétől a jó munkájáért. **B**
 - 6 000 garasba kerül a sárkányok elleni lakásbiztosítása. **K**
 - Készpénzre van szüksége, ezért 10 000 garast vesz fel egy bankautomatából. **K**
 - A bank megszünteti az ingyenes számlavezetést, és 150 garast számol fel egy hónapra díjként. **K**
 - 15 000 garast küldött királyi apja, arra az esetre, ha nem lenne elég a fizetése. **B**
- h) Milyen számlák kifizetése tartozik például a rezsibe? Írjatok kettőt vagy hármat!
gázzámla, villanyszámla, vízszámla, fűtésszámla stb.
- i) Ha nem lenne bankszámlája, hogyan fizethetné ki Jónás a rezsit, a koncertjegyet vagy a többi kiadását? **Készpénzben, ekkor a fizetését is készpénzben kellene kérnie.**
- j) Mondjatok egy-egy érvet (okot), hogy miért jó, ha van bankszámlája Jónásnak, és mikor járhat jobban, ha nincs bankszámlája, csak készpénze!
- A bankszámlában jó: **pl. az interneten is megvehető a meccsre a jegyet, nem kellett sorban állnia; kapott bankszámlakivonatot és így tájékozódhatott az anyagi helyzetéről stb.**
 - A készpénzes fizetés jó: **pl. ha valahol nem lehet kártyával fizetni, akkor csak így oldható meg stb.**